SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 15. decembra 2009 *

V zadevi C-461/05,

zaradi tožbe zaradi neizpolnitve obveznosti na podlagi člena 226 ES, vložene 23. decembra 2005,

Evropska komisija, ki jo zastopajo C. Cattabriga, G. Wilms, D. Triantafyllou in H. Støvlbæk, zastopniki, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

tožeča stranka,

proti

Kraljevini Danski, ki jo zastopajo J. Molde, J. Bering Liisberg in B. Weis Fogh, zastopniki,

tožena stranka,

* Jezik postopka: danščina.

ob intervenciji

Helenske republike, ki jo zastopajo E.-M. Mamouna, A. Samoni-Rantou in K. Boskovits, zastopniki,

Portugalske republike, ki jo zastopajo C. Guerra Santos, L. Inez Fernandes in J. Gomes, zastopniki,

Republike Finske, ki jo zastopata E. Bygglin in A. Guimaraes-Purokoski, zastopnici, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

intervenientke,

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi V. Skouris, predsednik, A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, E. Levits, predsedniki senatov, in C. Toader, predsednica senata, C. W. A. Timmermans, A. Borg Barthet (poročevalec), M. Ilešič, J. Malenovský in U. Lõhmus, sodniki,

generalni pravobranilec: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
sodna tajnica: M. Ferreira, glavna administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 25. novembra 2008,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 10. februarja 2009

izreka naslednjo

Sodbo

1 Komisija Evropskih skupnosti s tožbo Sodišču predlaga, naj ugotovi, da Kraljevina Danska s tem, da ni izračunala in izplačala lastnih sredstev, ki niso bila zbrana v obdobju od 1. januarja 1998 do 31. decembra 2002 in so povezana z uvozom vojaških sredstev, oproščenim plačila carin, in s tem, da ni plačala zamudnih obresti, povezanih z neizplačilom navedenih lastnih sredstev Komisiji, ni izpolnjevala obveznosti iz členov 2 in od 9 do 11 Uredbe Sveta (EGS, Euratom) št. 1552/89 z dne 29. maja 1989 o izvajanju Sklepa Sveta 88/376/EGS, Euratom o sistemu lastnih sredstev Skupnosti (UL L 155, str. 1), kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (ES, Euratom) št. 1355/96 z dne 8. julija 1996 (UL L 175, str. 3, v nadaljevanju: Uredba št. 1552/89), do 31. maja 2000, po tem datumu pa ni izpolnjevala obveznosti iz istih členov Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1150/2000 z dne 22. maja 2000 o izvajanju Sklepa št. 94/728/ES, Euratom o sistemu virov lastnih sredstev Skupnosti (UL L 130, str. 1).

Pravni okvir

Skupnostna ureditev

2 Člen 2(1) sklepov Sveta z dne 24. junija 1988 o sistemu lastnih sredstev Skupnosti (88/376/EGS, Euratom) (UL L 185, str. 24) in z dne 31. oktobra 1994 o sistemu virov lastnih sredstev Skupnosti (94/728/ES, Euratom) (UL L 293, str. 9) določa:

„Lastna sredstva v proračunu Skupnosti sestavljajo prihodki iz naslednjih virov:

[…]

(b) carinskih dajatev po skupni carinski tarifi in drugih dajatev, ki jih določijo ali jih bodo določile institucije Skupnosti za trgovino z državami nečlanicami, ter carin na proizvode, ki spadajo v okvir Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo;

[…]“

3 Člen 20 Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL L 302, str. 1, v nadaljevanju: carinski zakonik Skupnosti) določa:

„1. Carinska tarifa Evropskih skupnosti je podlaga za dajatve, ki so pri nastanku carinskega dolga zakonsko predpisane.

[…]

3. Carinska tarifa Evropskih skupnosti vsebuje:

(a) kombinirano nomenklaturo blaga;

[…]

(c) stopnje in druge podlage za izračun, ki običajno veljajo za blago, zajeto v kombinirani nomenklaturi, in sicer za:

– carine […]

(d) preferencialne tarifne ukrepe iz sporazumov, ki jih je Skupnost sklenila z nekaterimi državami ali skupinami držav in ki predvidevajo podelitev preferencialne tarifne obravnave;

(e) preferencialne tarifne ukrepe, ki jih je Skupnost enostransko sprejela za nekatere države, skupine držav ali območja;

(f) avtonomne opustitvene ukrepe, ki predvidevajo zmanjšanje ali oprostitev uvoznih dajatev, ki se zaračunavajo za določeno blago;

(g) druge tarifne ukrepe, ki so predvideni po drugi zakonodaji Skupnosti.

[…]“

4 Člen 217(1) carinskega zakonika Skupnosti določa:

„Vsak znesek uvoznih ali izvoznih dajatev, ki je posledica carinskega dolga – v nadaljevanju ‚znesek dajatev‘ – morajo carinski organi, takoj potem, ko so jim na

voljo potrebni podatki, izračunati in vnesti v računovodske evidence ali kakšne druge ustrezne nosilce podatkov (vknjižba).

[…]“

5 V zvezi z dajanjem lastnih sredstev Skupnosti na voljo Komisiji je Svet Evropske unije sprejel Uredbo št. 1552/89, ki se je uporabljala v obdobju, zadevnem v obravnavani zadevi, do 30. maja 2000. To uredbo je 31. maja 2000 nadomestila Uredba št. 1150/2000, s katero se kodificira Uredba št. 1552/89, ne da bi se spreminjala njena vsebina.

6 Člen 2 Uredbe št. 1552/89 določa:

„1. Za uporabo te uredbe se pravica Skupnosti do lastnih sredstev iz člena 2(1)(a) in (b) Sklepa 88/376/EGS, Euratom določi takoj, ko so izpolnjeni pogoji za knjiženje pravice na račune in za obvestilo dolžnika, določeni v carinskih predpisih.

1a. Datum določitve pravice iz odstavka 1 je datum knjiženja v računovodske knjige, ki so določene v carinskih predpisih.

[…]“

7 Člen 9(1) te uredbe določa:

„Po postopku iz člena 10 vsaka država članica lastna sredstva knjiži v dobro računa, ki je v imenu Komisije odprt pri ministrstvu za finance ali organu, ki ga je ta določila.

Račun se vodi brezplačno.“

8 Člen 10(1) navedene uredbe določa:

„Ko se odšteje 10 % za stroške zbiranja v skladu s členom 2(3) Sklepa 88/376/EGS, Euratom, se lastna sredstva iz člena 2(1)(a) in (b) tega sklepa vknjižijo najkasneje prvi delovni dan po 19. dnevu drugega meseca, ki sledi mesecu, v katerem je bila določena pravica v skladu s členom 2.

[…]“

9 Člen 11 Uredbe št. 1552/89 določa:

„Za vsako zamudo pri knjiženju na račun iz člena 9(1) država članica plača obresti po obrestni meri, ki velja na denarnem trgu te države članice za kratkoročne javnofinančne

operacije na predpisani datum knjiženja, povečani za dve odstotni točki. Ta obrestna mera se poveča za 0,25 odstotne točke za vsak mesec zamude. Povečana obrestna mera velja za celotno obdobje zamude.“

10 Člen 22 Uredbe št. 1150/2000 določa:

„Uredba (EGS, Euratom) št. 1552/89 se razveljavi.

Sklicevanje na omenjeno uredbo se šteje za sklicevanje na to uredbo in se bere v skladu s korelacijsko tabelo iz dela A Priloge.“

11 Tako so – razen okoliščine, da se Uredba št. 1552/89 med drugim sklicuje na Sklep 88/376, Uredba št. 1150/2000 pa na Sklep 94/728 – členi 2 in od 9 do 11 teh uredb v bistvu enaki.

12 Stopnja 10 % iz člena 10(1) Uredbe št. 1150/2000 je bila povišana na 25 % s Sklepom Sveta z dne 29. septembra 2000 o sistemu virov lastnih sredstev Evropskih skupnosti (2000/597/ES, Euratom) (UL L 253, str. 42).

13 V točki 1 obrazložitve tega sklepa je navedeno:

„Evropski svet, ki se je sestal 24. in 25. marca 1999 v Berlinu, je med drugim sklenil, da mora biti sistem virov lastnih sredstev Skupnosti pravičen, pregleden, učinkovit, preprost in mora temeljiti na merilih, ki najbolje izražajo sposobnost prispevanja vsake posamezne države članice.“

14 V uvodni izjavi 5 Uredbe Sveta (ES) št. 150/2003 z dne 21. januarja 2003 o opustitvi uvoznih dajatev za nekatere vrste orožja in vojaško opremo (UL L 25, str. 1), sprejete na podlagi člena 26 ES, je navedeno:

„Da bi se upoštevalo varovanje vojaške tajnosti držav članic[,] je treba določiti posebne upravne postopke za dodeljevanje ugodnosti opustitve dajatev. Izjava pristojnega organa države članice, za katere sile so orožje ali vojaška oprema namenjeni, ki bi se lahko uporabila tudi kot carinska deklaracija, ki se zahteva v skladu s carinskim zakonikom, bi se štela za ustrezno zagotovilo, da so ti pogoji izpolnjeni. Izjava bi morala biti dana v obliki potrdila. Treba je določiti obliko, ki jo morajo imeti taka potrdila, in tudi dovoliti uporabo sistema za obdelavo podatkov za izjavo.“

15 Člen 1 te uredbe določa:

„Ta uredba določa pogoje za avtonomno opustitev uvoznih dajatev za nekatere vrste orožja in vojaško opremo, ki jo organi, pristojni za vojaško obrambo držav članic, uvozijo iz tretjih držav ali se uvozi v njihovem imenu.“

16 Člen 3(2) navedene uredbe določa:

„Ne glede na odstavek 1 se zaradi vojaške tajnosti potrdilo in uvoženo blago lahko predložita drugim organom, ki jih v ta namen imenuje uvozna država članica. V takih primerih pristojni organ, ki izda potrdilo, pošlje carinskim organom svoje države članice pred 31. januarjem in 31. julijem vsakega leta zbirno poročilo o takem uvozu. Poročilo zajema 6 mesečno obdobje pred mesecem, v katerem je treba predložiti poročilo. Vsebovati mora številko in datum izdaje potrdil, datum uvoza ter skupno vrednost in bruto težo izdelkov, uvoženih s potrdili."

17 Uredba št. 150/2003 se v skladu s svojim členom 8 uporablja od 1. januarja 2003.

Predhodni postopek

18 Komisija je s pisnim opominom z dne 20. decembra 2001, vročenim naslednji dan, opozorila, da Kraljevina Danska s tem, da je uvoz izključno vojaških sredstev oprostila plačila carin, ni izpolnila obveznosti iz prava Skupnosti.

19 Komisija je z dopisom z dne 20. decembra 2001 to državo članico tudi pozvala, naj izračuna nezbrane zneske za proračunska leta po letu 1998 in ji jih da na voljo pred 31. marcem 2002. Danske organe je tudi opozorila, da bo od tega datuma v skladu s členom 11 Uredbe št. 1150/2000 treba plačati zamudne obresti.

20 Kraljevina Danska je v odgovoru z dne 27. marca 2002 z opiranjem na člen 296 ES, ki naj bi državam članicam priznaval široko diskrecijsko pravico pri določanju tistega, za kar menijo, da je potrebno za zaščito bistvenih interesov njihove varnosti, navedla, da ne obračunava carin za uvoz sredstev za izključno vojaške namene.

21 Komisija je z dopisom z dne 24. marca 2003 ponovila svojo prvotno zahtevo v zvezi z uvozom sredstev za izključno vojaške namene pred 1. januarjem 2003, saj je obdobje po tem datumu zajeto z Uredbo št. 150/2003.

22 Kraljevina Danska je v odgovoru z dne 7. maja 2003 ohranila svoje stališče.

23 Komisija je z dopisom z dne 17. oktobra 2003 Kraljevino Dansko ponovno opomnila, naj opravi potrebne izračune za ugotovitev zneska lastnih sredstev, ki niso bila plačana Skupnosti, ker je bil uvoz izključno vojaške opreme v proračunskih letih od 1998 do 2002 oproščen plačila carin, da ta sredstva na razpolago Komisiji in nakaže zamudne obresti, ki jih je treba plačati na podlagi člena 11 Uredbe št. 1150/2000.

24 Kraljevina Danska je v odgovoru z dne 7. januarja 2004 ponovila svoje stališče, da ji člen 296(1)(b) ES dovoljuje, da uvoz vojaških sredstev oprosti plačila carin zaradi zaščite bistvenih interesov svoje varnosti.

25 Komisija je 18. oktobra 2004, potem ko se je seznanila z odgovorom Kraljevine Danske, izdala obrazloženo mnenje, s katerim je to državo članico pozvala, naj v dveh mesecih

od njegovega prejema sprejme ukrepe, ki so potrebni za uskladitev z njim. Navedena država članica je 3. marca 2005 odgovorila, tako da je ponovila in pojasnila prejšnje navedbe.

26 Ker je Komisija ob upoštevanju informacij, ki jih je sporočila Kraljevina Danska, menila, da ta država članica ni ravnala v skladu z obrazloženim mnenjem, je vložila to tožbo.

27 Predsednik Sodišča je s sklepom z dne 5. maja 2006 dovolil intervencijo Helenske republike, Portugalske republike in Republike Finske v podporo predlogom Kraljevine Danske.

Tožba

Trditve strank

28 Komisija trdi, da se Kraljevina Danska napačno opira na člen 296 ES, da ne bi plačala carin, saj njihovo obračunavanje ne ogroža bistvenih interesov varnosti te države članice.

29 Komisija meni, da je treba ukrepe, s katerimi se uvedejo odstopanja ali izjeme, kakršen je zlasti člen 296 ES, razlagati ozko. Tako naj bi zadevna država članica, ki se sklicuje na uporabo tega člena, morala dokazati, da izpolnjuje vse pogoje iz te določbe, če namerava odstopati od člena 20 carinskega zakonika Skupnosti, v katerem je izraženo splošno načelo obračunavanja carin, kakršno je določeno v členu 26 ES.

30 Komisija tudi meni, da zgolj okoliščina, da so proizvodi navedeni na seznamu – določenem s Sklepom Sveta 255/58 z dne 15. aprila 1958 – ki opredeljuje proizvode, za katere je mogoče uporabiti člen 296(1)(b) ES, sama po sebi ne zadostuje za uporabo te določbe, ki predpostavlja, da so izpolnjeni vsi v njej navedeni pogoji.

31 Komisija poudarja, da mora zato Kraljevina Danska predložiti konkreten in podroben dokaz, da obračunavanje zadevnih uvoznih carin v obravnavani zadevi ogroža bistvene interese varnosti te države članice.

32 Komisija trdi tudi, da je Kraljevina Danska ni obvestila o znesku carin, za katere meni, da jih mora plačati, čeprav je bil to prvi pogoj, da bi lahko preverila, ali je izpolnjen pogoj nujnosti iz člena 296(1)(b) ES. Poleg tega Kraljevina Danska ni navedla, zakaj je lahko njen položaj različen od položaja drugih držav članic, ki so take carine obračunavale.

33 Komisija pojasnjuje tudi, da se Uredba št. 150/2003 uporablja od 1. januarja 2003 in da je v razpravah v zvezi z njenim sprejetjem izjavila, da mora za nazaj obračunati zadevne carine, tako da na podlagi sprejetja te uredbe ni mogoče sklepati o nikakršnem varstvu pravno utemeljenih pričakovanj. Poleg tega naj bi ta uredba temeljila na členu 26 ES, ne pa na členu 296 ES.

34 Glede obveznosti vojaške skrivnosti, določene v členu 296(1)(a) ES, na katero se Kraljevina Danska prav tako sklicuje, Komisija meni, da ta trditev temelji na zmedi med točko (a) člena 296(1) ES, ki državam članicam dovoljuje, da ne razkrijejo nekaterih informacij, če je to v nasprotju z bistvenimi interesi njihove varnosti, in točko (b) te določbe, ki države članice pooblašča, da pod določenimi pogoji sprejmejo nekatere ukrepe, za katere menijo, da so potrebni za zaščito navedenih interesov.

35 Komisija meni, da z Uredbo št. 150/2003 uvedena opustitev carin odraža dejstvo, da je mogoče določiti posebne postopke za carinsko obravnavo vojaške opreme s plačilom carin ali brez in da so zato carinski postopki za vojaška sredstva vprašanje, ki je ločeno od vprašanja plačila carin. Poleg tega naj bi Kraljevina Danska – da bi bila zagotovljena zaupnost podatkov o uvozu vojaških sredstev – lahko organizirala obračunavanje carin tako, da bi nekaterim carinskim uradom priznala posebne pristojnosti na tem področju.

36 Komisija glede tega poudarja, da dejstvo, da Kraljevina Danska ne obračunava zadevnih carin, pomeni neenakost med državami članicami glede njihovih prispevkov v proračun Skupnosti. To neobračunavanje naj bi povzročilo zmanjšanje tradicionalnih lastnih sredstev Skupnosti, ki ga lahko nadomesti zgolj povečanje vira, imenovanega „BNP“ (bruto nacionalni proizvod), ki si ga delijo vse države članice.

37 Kraljevina Danska meni, da imajo na podlagi člena 296(1)(b) ES države članice široko diskrecijsko pravico glede ukrepov, ki jih sprejemajo za zaščito bistvenih interesov svoje varnosti in so povezani s proizvodi, za katere se uporabljajo določbe navedenega člena 296(1)(b). Tako naj bi jim ta določba priznavala možnost odstopanja od člena 26 ES in carinskega zakonika Skupnosti v primeru uvoza opreme za izključno vojaške namene, če je ta uvoz namenjen zaščiti bistvenih interesov varnosti zadevne države članice ob upoštevanju njenega posebnega položaja.

38 Kraljevina Danska tudi meni, da je sprejetje Uredbe št. 150/2003 potrdilo potrebo po upoštevanju interesov varnosti držav članic in ni spremenilo prejšnjega pravnega stanja, temveč je pojasnilo prejšnji pravni položaj.

39 Zaradi okoliščine, da pred začetkom veljavnosti Uredbe št. 150/2003 noben predpis Skupnosti ni omogočal državi članici, da po potrebi sprejme ukrepe, ki so potrebni za upoštevanje bistvenih interesov njene varnosti v zvezi z uvozom vojaške opreme, naj bi Kraljevina Danska menila, da so ti interesi zajeti v členu 296 ES, tako zaradi besedila kot zaradi cilja tega člena. Ta država članica naj bi tako menila, da nima druge izbire, kot da na nacionalni ravni predpiše oprostitev plačila carin za uvoz te opreme na podlagi člena 296 ES.

40 Kraljevina Danska meni, da lahko obračunavanje carin pri uvozu vojaške opreme pomeni grožnjo za bistvene interese varnosti države članice. Prvič, varstvo interesov varnosti države članice naj bi bilo tesno povezano z ohranitvijo njene obrambne zmogljivosti, saj nakup vojaških sredstev nujno prispeva k tej ohranitvi. Drugič, ker so obrambi namenjena ekonomska sredstva države omejena, naj bi obračunavanje navedenih carin za uvoz vojaških sredstev ta sredstva toliko bolj podražilo in oviralo možnost države, da si jih priskrbi.

41 Kraljevina Danska meni, da je iz uvodne izjave 2 Uredbe št. 150/2003 in iz predstavitve predloga te uredbe razvidno, da je Komisija priznala obstoj povezave med obračunavanjem carin pri uvozu vojaške opreme in bistvenimi interesi varnosti držav članic. Tožeča stranka meni, da v teh okoliščinah Komisija nima razloga, da bi od držav članic zahtevala, da predložijo druge dokaze za to, da obračunavanje takih dajatev pomeni grožnjo za bistvene interese njihove varnosti.

42 Kraljevina Danska trdi, da ni mogla upoštevati carinskega postopka Skupnosti pri spornem uvozu vojaške opreme, ne da bi tvegala, da se v Skupnosti razkrijejo bistvene informacije v zvezi z varnostjo njenega nacionalnega ozemlja, ki vključujejo vrsto uvožene opreme, njeno sestavo in možnost njene uporabe. Zato naj bi obveznost upoštevanja neke stopnje zaupnosti na tem področju Kraljevini Danski preprečevala, da te informacije sporoči Komisiji, enostranska kršitev te obveznosti s strani te države

članice pa bi škodovala nadaljnjemu sodelovanju in trgovskim razmerjem na vojaškem področju z nekaterimi tretjimi državami.

43 Kraljevina Danska meni, da ukrepi zaupnosti, ki jih določa carinski zakonik Skupnosti, ne zadostujejo za izpolnitev zahtev varnosti in zaupnosti, ki jih je država upravičena postavljati, kadar gre za informacije v zvezi z njeno varnostjo. Državi članici naj v teh okoliščinah ne bi bilo treba nakazovati carin pri uvozu vojaške opreme, ne da bi s tem ne izpolnila svoje obveznosti do Skupnosti.

44 Kraljevina Danska tudi meni, da lahko države članice uvedejo posebne postopke za brezcarinski uvoz vojaške opreme, ki so namenjeni zgolj zagotavljanju, da je zadevna oprema res vojaška, in niso namenjeni ugotavljanju niti tarifne številke zadevnega blaga niti davčne stopnje za izračun carine pri vsakem uvozu s poreklom iz tretjih držav. Iz okoliščine, da je bilo med pripravo Uredbe št. 150/2003 treba določiti pravno podlago za uvedbo takega posebnega postopka v tej uredbi, naj bi bilo razvidno, da takega pooblastila ni bilo v carinskem zakoniku Skupnosti.

45 Kraljevina Danska trdi, da s tem, da je država članica uvoz vojaških sredstev na podlagi člena 296 ES oprostila plačila carin, nista nujno kršeni načeli solidarnosti Skupnosti in dobrega finančnega upravljanja.

46 Nazadnje Kraljevina Danska meni, da dejstvo, da je Komisija že leta 1988 sklenila vložiti Predlog za Uredbo Sveta (EGS) o začasni opustitvi uvoznih dajatev za nekatere vrste orožja in vojaško opremo (UL C 265, str. 9), ne dokazuje le, da ni nasprotovala rešitvi v obliki oprostitve na tem področju, temveč da je s svojim predlogom nasprotno celo pojasnjevala prejšnje pravno stanje.

47 Poleg tega ta država članica meni, da je treba poudariti tudi, da so danski organi na podlagi okoliščin – prvič, da glede tega niso potekala nobena nova pogajanja do sprejetja Uredbe št. 150/2003 in, drugič, da Komisija ni nadaljevala postopkov zaradi neizpolnitve obveznosti, ki jih je med leti 1984 in 1985 začela proti njej v zvezi z neobračunavanjem carin za sredstva s tako civilno kot vojaško rabo, uvožena iz tretjih držav, ne da bi začela tak postopek glede uvoza izključno vojaške opreme – lahko upravičeno menili, da je Komisija sprejela obstoj odstopanja na tem področju.

Presoja Sodišča

48 Carinski zakonik Skupnosti določa obračunavanje carin za uvoz blaga za vojaško rabo s poreklom iz tretjih držav, kakršno je zadevno blago. Nobena določba carinskih predpisov Skupnosti ni za obdobje spornega uvoza, in sicer od 1. januarja 1998 do 31. decembra 2002, določila posebne oprostitve plačila carin za uvoz te vrste blaga. Zato v tem obdobju tudi ni obstajala izrecna oprostitev od obveznosti izplačila dajatev pristojnim organom, po potrebi skupaj z zamudnimi obrestmi.

49 Poleg tega je iz sprejetja Uredbe št. 150/2003, ki določa opustitev carin za nekatere vrste orožja in vojaško opremo od 1. januarja 2003, mogoče sklepati, da je zakonodajalec Skupnosti izhajal iz predpostavke, da je pred tem datumom obstajala obveznost plačila navedenih dajatev.

50 Kraljevina Danska ni nikoli zanikala obstoja spornega uvoza v obravnavanem obdobju. Ta država članica je zgolj izpodbijala pravico Skupnosti do zadevnih lastnih sredstev s tem, da je na podlagi člena 296 ES utemeljevala, da bi obveznost plačila carin za oborožitvena sredstva, uvožena iz tretjih držav, resno ogrozila bistvene interese njene varnosti.

51 Čeprav države članice v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča sprejmejo primerne ukrepe za zagotovitev svoje notranje in zunanje varnosti, pa vseeno ne velja, da taki ukrepi nikakor ne spadajo na področje uporabe prava Skupnosti (glej sodbi z dne 26. oktobra 1999 v zadevi Sirdar, C-273/97, Recueil, str. I-7403, točka 15, in z dne 11. januarja 2000 v zadevi Kreil, C-285/98, Recueil, str. I-69, točka 15). Kot je Sodišče že ugotovilo, Pogodba namreč določa izrecna odstopanja, ki se lahko uporabijo zaradi javne varnosti, zgolj v členih 30 ES, 39 ES, 46 ES, 58 ES, 64 ES, 296 ES in 297 ES, ki se nanašajo na izjemne in jasno določene primere. Iz teh členov ni mogoče sklepati, da Pogodba vsebuje splošno odstopanje, ki vse ukrepe, sprejete zaradi javne varnosti, izključuje s področja uporabe prava Skupnosti. Priznavanje obstoja take izjeme, ne glede na posebne pogoje, ki jih določa Pogodba, lahko ogrozi zavezujočnost prava Skupnosti in njegovo enotno uporabo (glej sodbo z dne 11. marca 2003 v zadevi Dory, C-186/01, Recueil, str. I-2479, točka 31 in navedena sodna praksa).

52 Poleg tega je treba odstopanja iz členov 296 ES in 297 ES, kot je razvidno iz ustaljene sodne prakse v zvezi z odstopanji od temeljnih svoboščin (glej med drugim sodbe z dne 31. januarja 2006 v zadevi Komisija proti Španiji, C-503/03, ZOdl., str. I-1097, točka 45; z dne 18. julija 2007 v zadevi Komisija proti Nemčiji, C-490/04, ZOdl., str. I-6095, točka 86, in z dne 11. septembra 2008 v zadevi Komisija proti Nemčiji, C-141/07, ZOdl., str. I-6935, točka 50), razlagati ozko.

53 Glede, natančneje, člena 296 ES je treba poudariti, da čeprav se sklicuje na ukrepe, za katere lahko država članica meni, da so potrebni za zaščito bistvenih interesov njene varnosti, oziroma na informacije, za katere država članica meni, da bi bilo njihovo razkritje v nasprotju z njenimi interesi, ga vseeno ni mogoče razlagati tako, da državam članicam priznava pravico do odstopanja od določb Pogodbe že zgolj s sklicevanjem na navedene interese.

54 Poleg tega je Sodišče na področju davka na dodano vrednost v sodbi z dne 16. septembra 1999 v zadevi Komisija proti Španiji (C-414/97, Recueil, str. I-5585) ugotovilo zadevno neizpolnitev obveznosti, ker Kraljevina Španija ni dokazala, da je s španskim zakonom določena oprostitev navedenega davka za uvoz in nabave orožja,

streliva in sredstev za izključno vojaško rabo na podlagi člena 296(1)(b) ES utemeljena s potrebo po zaščiti bistvenih interesov varnosti te države članice.

55 Država članica, ki se sklicuje na ugodnost iz člena 296 ES, mora zato dokazati, da je treba uporabiti odstopanje, predvideno v tem členu, da bi se zaščitili bistveni interesi njene varnosti.

56 Ob upoštevanju navedenega ni mogoče sprejeti, da se država članica sklicuje na podražitev oborožitvenih sredstev zaradi carinjenja uvoza takih sredstev s poreklom iz tretjih držav, da bi se s tem poskusila na škodo drugih držav članic – ki same obračunavajo in plačujejo carine za tak uvoz – izogniti obveznostim, ki izhajajo iz finančne solidarnosti glede financiranja proračuna Skupnosti.

57 Glede trditve, da carinski postopki Skupnosti ne morejo zagotoviti varnosti Kraljevine Danske ob upoštevanju zahtev po zaupnosti iz sporazumov, sklenjenih z državami izvoznicami, je treba poudariti – kot upravičeno meni Komisija – da uporaba carinskega sistema Skupnosti vključuje poseg uslužbencev Skupnosti in nacionalnih uslužbencev, ki so po potrebi zavezani k zaupnosti pri obdelavi občutljivih podatkov, s čimer je mogoče zaščititi bistvene interese varnosti držav članic.

58 Poleg tega izjave, ki jih morajo države članice periodično izpolnjevati in pošiljati Komisiji, niso tako natančne, da bi lahko škodovale interesom navedenih držav tako glede varnosti kot zaupnosti.

59 V teh okoliščinah in v skladu s členom 10 ES o obveznosti držav članic, da Komisiji olajšujejo izpolnjevanje naloge nadzora nad spoštovanjem Pogodbe, morajo države članice tej instituciji dati na voljo dokumente, potrebne za preverjanje pravilnosti prenosa lastnih sredstev Skupnosti. Vendar ta obveznost ne preprečuje – kot je poudaril generalni pravobranilec v točki 168 sklepnih predlogov – možnosti držav članic, da poslano informacijo v posameznih primerih in izjemoma na podlagi člena 296 ES bodisi omejijo na nekatere dele dokumenta bodisi jo v celoti zadržijo.

60 Glede na zgoraj navedeno Kraljevina Danska ni dokazala, da so izpolnjeni pogoji za uporabo člena 296 ES.

61 Iz zgoraj navedenega je razvidno, da Kraljevina Danska s tem, da ni izračunala in Komisiji izplačala lastnih sredstev, ki niso bila zbrana v obdobju od 1. januarja 1998 do 31. decembra 2002 in so povezana z uvozom vojaških sredstev, oproščenim plačila carin, in s tem, da ni nakazala zamudnih obresti, povezanih z neizplačilom navedenih lastnih sredstev Komisiji, ni izpolnjevala obveznosti iz členov 2 in od 9 do 11 Uredbe št. 1552/89 do 31. maja 2000, po tem datumu pa ni izpolnjevala obveznosti iz istih členov Uredbe št. 1150/2000.

Stroški

62 V skladu s členom 69(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Ker je Komisija predlagala, naj se Kraljevini Danski naloži plačilo stroškov, in ker ta s predlogi ni uspela, se ji naloži plačilo stroškov.

63 V skladu s členom 69(4), prvi pododstavek, Poslovnika Helenska republika, Portugalska republika in Republika Finska, ki so se kot intervenientke udeležile postopka, nosijo svoje stroške.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

1. **Kraljevina Danska s tem, da ni izračunala in Komisiji Evropskih skupnosti izplačala lastnih sredstev, ki niso bila zbrana v obdobju od 1. januarja 1998 do 31. decembra 2002 in so povezana z uvozom vojaških sredstev, oproščenim plačila carin, in s tem, da ni plačala zamudnih obresti, povezanih z neizplačilom navedenih lastnih sredstev Komisiji Evropskih skupnosti, ni izpolnjevala obveznosti iz členov 2 in od 9 do 11 Uredbe Sveta (EGS, Euratom) št. 1552/89 z dne 29. maja 1989 o izvajanju Sklepa Sveta 88/376/EGS, Euratom o sistemu lastnih sredstev Skupnosti, kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (ES, Euratom) št. 1355/96 z dne 8. julija 1996, do 31. maja 2000, po tem datumu pa ni izpolnjevala obveznosti iz istih členov Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1150/2000 z dne 22. maja 2000 o izvajanju Sklepa št. 94/728/ES, Euratom o sistemu virov lastnih sredstev Skupnosti.**

2. **Kraljevini Danski se naloži plačilo stroškov.**

3. **Helenska republika, Portugalska republika in Republika Finska nosijo svoje stroške.**

Podpisi